

ДЕРЖАРХІВ	Сумської області	№ 12	536
-----------	------------------	------	-----

Управління СБУ
по Сумській області

Фільтрувальне
ДЕЛО № 11230

Баклан
Александра
Александровна

Нагайло; 16 августа 1945г.
Окончено; 26 августа 1955г.
На 8 листах

ДЕРЖАРХІВ	Сумської області	№ 12	536
-----------	------------------	------	-----

APT 1-C-3803-1

Воєнні операції у Північній Франції

Повідомлення штабу верховного командування експедиційних сил союзників

ЛОНДОН, 24. (ТАРС). У вечірньому повідомленні штабу верховного командування експедиційних сил союзників від 24 червня говориться:

«Війська союзників поступово стискають кільце навколо Шербура. Не зважаючи на запеклий опір противника, кожна ланка в ланцюгу оборони Шербура систематично знищується. На середній ділянці фронту, який проходить півколом, наші війська знаходяться за 2 милі від центру міста.

У секторі ріки Орн в результаті запеклих боїв, у яких брали участь піхота і танки, визволене село Сент-Орорі. Білька ворожих танків виведено з ладу.

Рано-вранці 24 червня легкими кораблями берегової оборони був перехоплений ворожий караван із 7 невеликих суден, що намагалися під прикриттям ескорту прослизнути з Шербура на захід. Знищено два ворожих кораблі, крім того, напевно потоплені ще три кораблі. Літаки з ракетними підвісками і винищувачі-бомбардувальники пошкодили поблизу Сен-Мало три моторних судна противника тоннажем 1 000 тонн кожне і підпалили одно з них.

Наші літаки продовжували операції, спрямовані проти підвозу противником у район боїв спорядження і підкріплень».

ЛОНДОН, 25. (ТАРС). В опублікованому сьогодні ранком комюніке штабу верховного командування експедиційних сил союзників говориться:

«Війська союзників знаходяться у передмістях Шербура, почався вирішальний штурм. На фронті широтом 10 миль, що охоплює місто зі сходу і заходу, наші війська просунулись уперед і перебувають за три милі від моря. Не зважаючи на запеклий опір противника, союзні війська, що чинять неослабний тиск, неухильно переборюють оборонні укріплення противника на всьому протязі вузької берегової смуги.

На інших ділянках відбуваються бої місцевого значення, які майже не змінюють становища фронту.

У другій половині дня і ввечері 24 червня великі з'єднання наших літаків провадили повітряні операції, концентруючи свої удари головним чином на комунікаціях противника.

На аеродромах у районі Анже і в повітряних боях знищено 55 літаків противника.

Воєнні дії в Італії

ЛОНДОН, 25. (ТАРС). Штаб військ союзників в Італії повідомляє, що армії союзників знову просунулись на всіх ділянках фронту в Італії. Зайнято місто Фоллоніка. Передові загони займають на цій ділянці фронту район на підступах до міста Масса.

Частини англійської 8-ї армії, які провадять наступ з східної і західної сторін Тразіменського озера, зайняли Сартеано. На північ від Перуджі противник чинить сильний опір.

Учора важкі бомбардувальники зро-

били нальоти на підприємства нафтової промисловості в районі Плоешті, паровозоремонтне депо в Крайові і залізницю в П'ятра (Румунія). Винищувачі, що входили до складу ескорту, провадили активні операції над районом Плоешті-Бухарест.

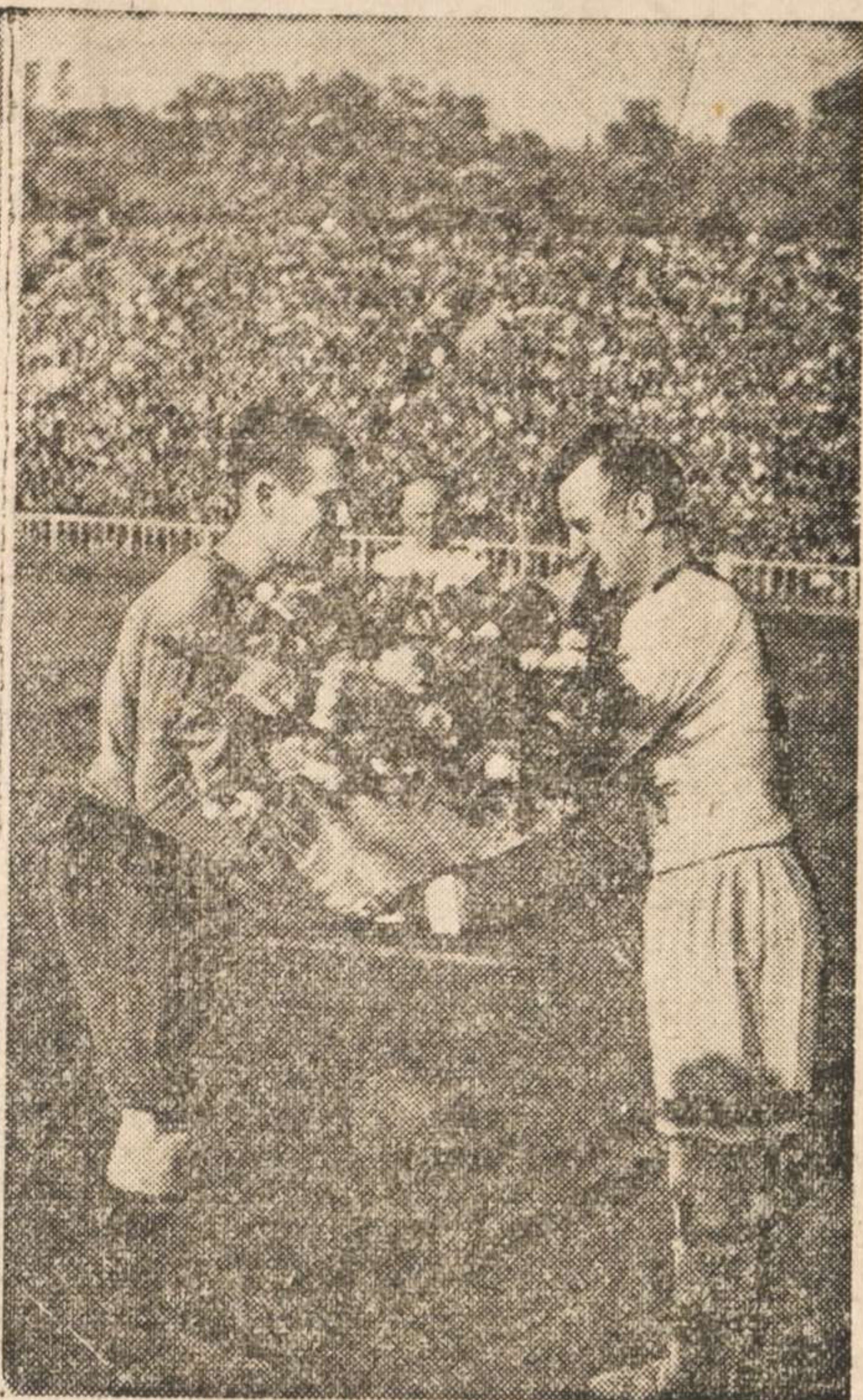
Винищувачі-бомбардувальники зробили нальоти на ворожі судна та інші воєнні об'єкти противника. Під час цих операцій було знищено 26 ворожих літаків. Союзники втратили 15 літаків.

Виступи італійських патріотів

ЛОНДОН, 25. (ТАРС). Як повідомляє агентство АФІ, в районі Анкони йдуть бої між відступаючими німецькими військами і загонами італійських партизанів. Німці зазнають великих втрат. Напади італійських патріотів на німців відбуваються також у районі Сьени, Ареццо і Флоренції. У районі Болоньї знаходяться у повній бойовій готовності тисячі

партизанів. У Північній Італії, особливо в Генуї і Турині, на промислових підприємствах відбуваються страйки. Підприємства в Мілані охороняються посиленими загонами фашистської міліції і есесівців. Серед екіпажів італійських кораблів, що перебувають в окупованому німцями порту Спеція, почались заворушення.

Масова втеча фінів у Швецію

на параді; учасниці масових гімнастичних ви-

Фото Г. Угриновича.

Мої спогади про Олега Кошового

Я пригадую Олега Кошового, як учня Ржищівської школи на Київщині, де я викладала історію та географію, і де Олег учився до 1940 року. Пригадую його, починаючи від 4-го класу. Це був тоді жвавий, рухливий хлопчик, невеличкий на зріст, крем'язний, з веселим обличчям і жвавими, виразними очима. Уже в ті роки ім'я його, як школяра завжди стояло серед кращих і передових учнів школи.

Ще хлопчиком Олег був дуже допитливий, цікавився всім, що його оточувало. Він любив природу, захоплювався оповіданнями про подорожі. Був правдивий і чесний. Ніколи нікого не обдурював, не говорив неправди.

Бувши учнем 5—7 класів, Олег був відмінником з усіх дисциплін. Фізичку він знав так само добре, як і ботаніку, географію, історію. Креслення виконував з такою ж любов'ю, як і письмові роботи з української та російської мов. Завжди брав найжвавішу участь в громадському житті школи. Учні його любили, як чудового товариша, любили за чуйність, за готовність допомогти в заняттях, поділитися книжкою, за сміливість і винахідливість.

Я дуже любила питати його по географії. І він завжди так захоплююче розпо-

КОГО

ть вправи з

ють змагання в, металників

ий футбольний й. Той матч, ня 1941 року.

а виходять фут-ного будинку — відомий Фе-кий, Прохоров, четков, Грин-ко, Дьомін, динамістів — айко, Балакін,

всесоюзної ка-тмен Ельмар

оварська, ска- . Це, однак, не гнути побільше Гості з перших хазяїнам поля, ний намір.

ційований київ-він щиро не раз, вистояти

Нас виховав Сталін Для праці і подвигу

ЮНІСТЬ, ОКРИЛЕНА ІДЕЄЮ

Кляптики паперу, аркушки з учнівських зошитів, списані нерівними кривулястими літерами майже дитячих почерків. І п'ять фотокарток. З них дивляться відкритим сміливим поглядом четверо 17-річних юнаків, школярів, комсомольців, а п'ята — дівчина, на вигляд трохи старша.

Микола Решетняк, Анатолій Жовтуха, Микола Ходич, Олексій Щербак і Груня Романова.

Жили вони на околиці Бривого Рогу, в Зеленому містечку. Вчилися, читали захоплюючі книги, мріяли про університет, про Арктику, про небачені перельоти, про міжпланетні ракети Ціолковського, про Далекий Схід. Мріяли про все, чим жила, захоплювалась наша молодь, перед якою — всі дороги в життя.

І от прийшли німці. І раптом все урвалось. Все зламалось. Затьмарилось сонце. І все, що було, стало здаватися казкою, сном — і мрії, і сподівання на майбутнє. Батьки, старші брати десь бігли за волю. А вдома плакали матері. Що було робити їм?

Зігнутися? Схилити покірно голову? Піти в німецьку неволю? Але вся душа, все ество кричало проти цього. І от почалися поневір'яння. Чого тільки не робили вони, щоб уникнути німецької неволі! Тікали в села до родичів. Працювали в радгоспі. Переходили з місця на місце, тікали від облав фашистських людей. А потім, змовившись, пішли працювати на завод, у військові радіомайстерні, що постачали німецькій армії радіоприймачі.

Якщо рівняти до інших, то, на перший погляд може здатися, що вони зробили не так багато. Справді вони не встигли записати в свій рахунок ні сотень знищених ворогів, ні висаджених мостів, ні поїздів, скинутих під укіс. І все ж те, що вони зробили, не виміряти нічим. Воно таке велике й незабутнє.

Подумайте тільки: в пітьмі німецької ночі вони несли людям слово правди і слово надії. Вони слухали Москву і поширювали повідомлення Радянського Інформбюро. Спочатку це були писані від руки школярські аркушки, а потім уже — маленькі друковані листівочки.

Ось лінований аркуш з учнівського зошита. Це — чорнетка листівки, яку писав Микола Решетняк.

«До зброї, сини України! Всі, хто має шире серце, всі, кого давить німецьке ярмо, повинні взяти участь у боротьбі

Ліда, Вася. 16-го увечері мені прочитали вирок про смертну кару... Я прошу вас, папа, мама, Ліда, Вася, без хвилювання перенести мою смерть. Це буде для мене кращою нагородою. Після війни збільшіть мою фотокартку. Ще раз прошу — не хвилюйтесь, бережіть себе, передайте од мене останній привіт всім рідним і знайомим. Цілую вас всіх міцно. Прощайте, ваш син Микола Решетняк».

Десь за скривавленою кам'яною стіною, в іншій камері писав свої останні рядки Анатолій Жовтуха.

«Мої дорогі батьки! Пишу цього листа в останню хвилину свого короткого молодого життя. Шлю останній палкий юнацький привіт. Вам відомо, що мене присудили до смертної казні. Завтра, 17/IX, в шість годин ранку цей вирок буде виконано. Останній раз цілую вас, мої дорогі батьки, моя любима маленька сестра Жанна! Зараз на дворі вже темно. Я пишу листа, лежачи на шлю. Я ще живий, а завтра буду мервний. Як це страшно звучить! Ви зараз, мабуть, сидите на дворі і не знаєте, що ваш син завтра буде розстріляний. Я також хотів би бути зараз з вами, лускати насіння, балуватись з своєю любимою сестричкою Жанною. Якби ви знали, мої любі, як мені хочеться жити, що я вам не можу передати. Я пишу, а час іде і до смерті мені лишається менше години. Паперу лишилось мало і писати вже ніде. Тому прощайте, мої дорогі і любі».

І ще один лист, лист Миколи Ходича, збережений матір'ю, як найдорожча святиня.

«Мамуня, я вас дуже прошу, коли ви все визнаєте, не хвилюйтесь дуже. І ви також, дідусю. Одне жалко, мамо, що ви, мамо, остались сиротою. Ну, що ж, я теж молодий і хотів би жити, побувати хоча б раз з вами вкуші, з друзями, але завтра рівно о п'ятій моє молоде серце перестане битися. Мамо, не хвилюйтесь. Може ще батько повернеться додому. Всі ви будьте щасливі і доживайте свого віку і ви, дідусю, поїдете на свою землю і там згадуйте свого внука. Коли ви одержите мого листа, то збережіть собі на пам'ять. Цим я кінчаю писати і разом — своє життя. Прощайте».

Зворушливими словами заспокоювала свою матір Груня Романова. Вона просила її не розповідати в тюрму отруту. «Я не

Славні вихованці комсомолу України: інського ченко; Герой Радянського Союзу, керівник молоді тор руху по освоєнню жінками чоловічі профес ефрейтор Микола Мокроня.

Вони віддали ж за Славні герої якого

Тихо й похмуро на ніжинських вулицях. Осінь бродить, осінь 1941 року.

Німецькі вартові стовбичать на перехрестях. Часом промчить курним шляхом машина з п'яними фріцами. І знову тиша.

Але в будинку № 6, що по вулиці Розі Люксембург, не сплять. В будинку — приглушений шепіт. Біля великого столу тісним півколом сидять хлопці й дівчата. Всі уважно слухають господаря квартири — Якова Батюка, молодого людину з суворим профілем і в темних окулярах, що прикривають очі, які не бачать. Яків Батюк розподіляє завдання. По черзі називає імена, говорить, що робити кожному. Миколі Шусту — зняти план станції Ніжин і зібрати дані про рух ворожих поїздів. Галині Солодовник — почати приймання й переписку повідомлень Радянського Інформбюро, Лободському і його дружині Ганні — організувати псування ґрунтових шляхів.

— А крім того, партизанський загін «За Батьківщину» вимагає від нас зброї й боєприпасів, — говорить Яків Батюк присутнім, — і цю просьбу треба виконати найближчим часом...

Вміло минаючи німецькі патрулі, молоді люди розходяться. Яків Батюк залишається вдома. Але він теж

Трохи сляків зосереджено слухає, поглядає на хазяїна поводити хати.

Дорога всу. Веред сонце ласка

— А теп, хлопче, дерева білятвся сліп

— Лівор'ї — ки гілля поми сосни суються зовк від ш видніється вво.

— Чорне Яків. — дуже добре.

Не дійшого дерев куца вийшому, пол ному кожун з юна Яків передав

— Тут в медика ти.

Молодий прийняв рунок і поч про звір німців.

— Село Ішено. Де ки людей сде село т —пенелище.

На другий оім супу ком були зня розпо

ЗАКОНЧЕНІЕ

/По проверочно-фальсифицированному делу/

C. F. B. H. C.

17 февраля 1947 года.

Мы члены проверочно-фильтрационной комиссии при Гайноском РО МВД
Сумской области рассмотрев фильтрационное дело на репатрированного Совет
ского гражданина, *Бажан Александр Иванович*, бывшего

Баклан Александр Викторович, проживающего
в м.п. Житальство, с. Нравинское Енисейского уезда.

Руководствуясь приказом МВД ВРБССР №04/06/00268 от 16/VI-46г.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

Считать гр. Голицын ол-дру Алексею ^{проверено} ~~в~~ и фронтр. дело направить в след. отдел
Увед по сумаской обл. на хранение в архив.

ПРЕД ПРОВ ОЦЕНТРАЛИЗОВАННОЙ КОМИССИИ
НАЧ ГАВНСКОГО РО МЫД СТ ЛЕЙТЕНАНТ

НАЧ. ГАВРИСКОГО РО МГБ
СТ. ЛЕЙТЕНАНТ

LITERATURE:

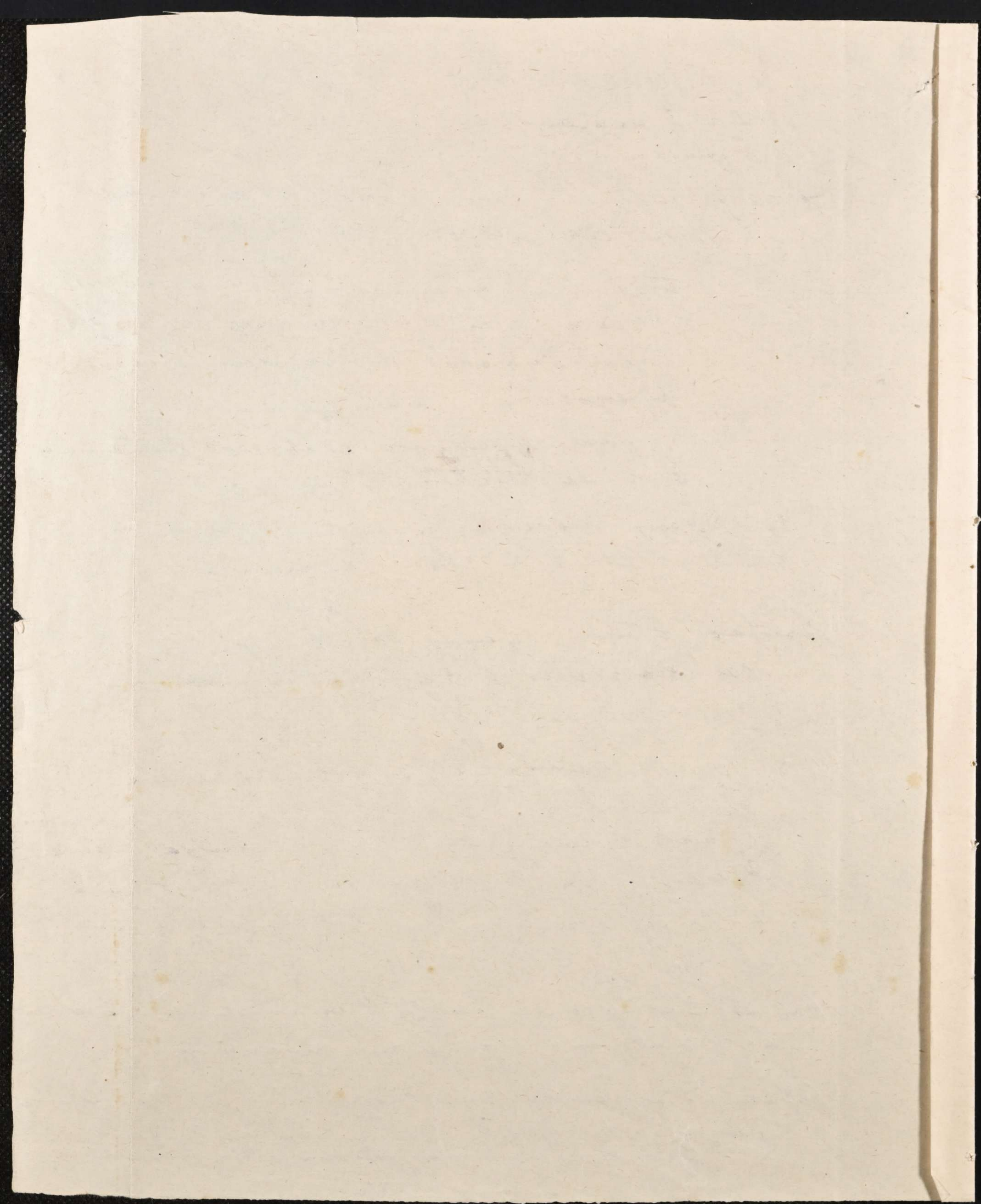
ЗАМ. НАЧ. ГЛАВНОГО РО. СЫ
ЛЕПТИАНТ МИЛИЦИИ

James /A1A1B3/

Слепкин
Михайло

BY *Mykha* ~~THE OFFICE OF THE~~

Cambridge

24

До шукської Радниці
від с. с. Іванівської Радниці
олександрів 0.

Завва
Праву шукську Радницю при
сході мене до придбання з держав-
ної. До завва годова таво докумен-
ти.

1. Сирівська

2. Абатієвська

3. Євстахія за шукську.

Власницька підпис: Іванівська

14/10

Виконавчий Комітет

ЯРОШІВСЬКОЇ

СІЛЬСЬКОЇ РАДИ

ДЕПУТАТИ ПРОВІДНИКА

5/IX

1945

№ 74

Ярошівка, Галицького району

Сумської області

1945 року 2/IX

представителів громадської думки

В силі і стверджуюче.

Голова Виконавчого

Комітету

/Секретар Виконавчого

Комітету

[Signature]

[Signature]

Справа

10/IX-45/74 5

Видати Іванівському

ср. Іванову Олександрову

Олександрові в тому, що во-

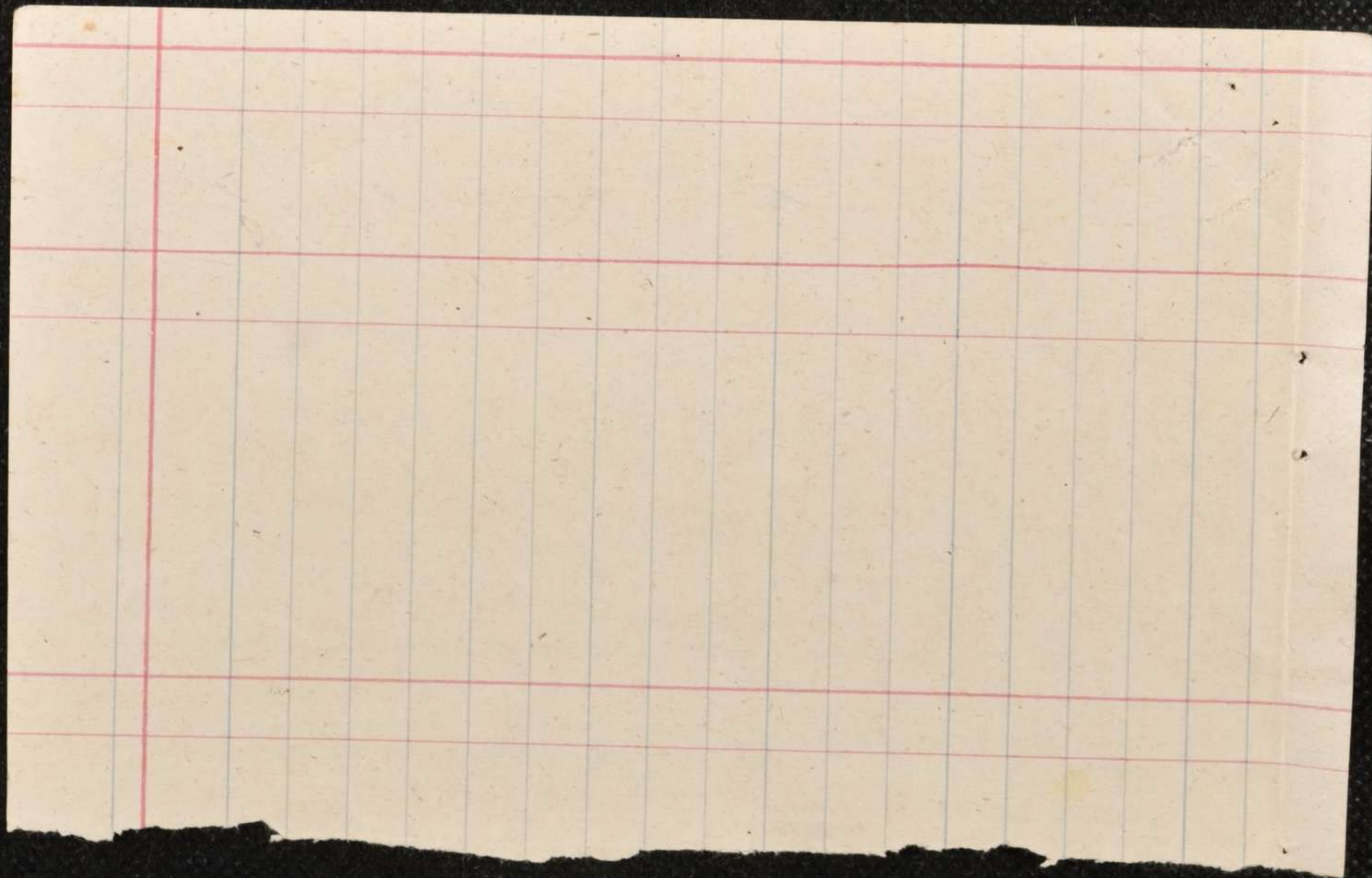
на дійсно проживав

в с. Іванівка. Під наряд-

ження 1911 р. В Німеччину

виїхав в 1942 р. 22/IV, в

с. Іванівку прибув в

Полковая контора № 2
Полкороуского фронта
16 августа 1945 г.
№ 709

Справка

Выдана гр-ке Бакеган Александре
Алексеевне в том, что она была
направлена для работы в Полковую
контору № 2 Временным пунктом
Репатриации советских граждан с
10 марта 1945 года и работала в
Полковой конторе № 2 группы советских
оккупационных войск в Германии в
должности подсобного рабочего с 15 марта
по 15 августа 1945 года.

Гр-ка Бакеган А.А. направляется в
СССР по месту жительства,
Сумская область. Глиньский район.
Это и удостоверяю:

Начальник Г.З. № 2.
Группы советских оккупационных
войск в Германии.

12 августа

Давидовичу Гриву елику у, обрешену в прачу

по 1^ю семидесяти 1945.

18.8.45, Бухарь Давидович:

Авто-біографія

б у

Я Батман Асмихандра Олексієвна
 Народилася в с. Промітці Сумського р-ну
 Сумської області в 1911 році в Новині м-ні
 в д. Батман, Сучко Олексій Савович, то
 матері Сучко Катерини Івановни. Батман
 мав до Револуції 4,00 га в с. Рєво-
 слози Батман був наділим ще 1,00 га
 Промітчанське Все час коло свого
 батман до 1941р. 13 червня.
 13 червня 1941р. мене було презначено
 в Бреситовську обл. де проживаю
 до Априля м-ця 1942р. Німці того
 мене в час Німецької окупації
 було направили в Губ Німецький.
 до міста Шуманський р-н село
 Микетиних. де проживаю до
 Визволення нашої Красної Армії
 Німці того мене було направили
 Полевий контора № 120 Білоруського
 фронту в д. Батман і було направили
 на свою родину в Полевий контор
 і працюю підсобним працівником.
 в тому роєнє
 в д. 48 року Батман

Архивное

11230

пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР
№. 00750 и оставлено для дальнейшего хранения в архиве
в фонде секретного дела производства, со снятием с опера-
тивно-справочного учета проходящего лица.

Пересмотрел

К. И. Райтенин

Согласен:

Нач.

отд. УКГБ при СМ СССР
по Сумской обл.

Иванов

26

1955 г.

Кешинов

НКВД СССР

Видом на жительство
служить не может

Проверочно-фильтрационный
пункт

Действительно по « 5 сентября 1945 г.

Город Брест

УДОСТОВЕРЕНИЕ

Выдано

Бакиане Александра Алексеевича
(фамилия, имя, отчество)

Фото-

карточка

года рождения

1911

место рождения

Сумская
Ишнейский р-н д. Ярошовка

в том, что он по прибытии из

с « 22 августа

м-ца по « 22 августа

м-ца 1945 г. содержался в Брестском проверочно-филь-

трационном пункте НКВД СССР и следует к избранному месту жительства

Сумская обл. Ишнейский р-н д. Ярошовка
(указать точный адрес)

Удостоверение по приезде к месту жительства должно быть сдано в
местный орган НКВД для получения вида на жительство.

Начальник проверочно-фильтрационного пункта

(печать)

(подпись)

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАЛИС

Б дані с [?] пронумеровано 8 аркуш

(вісім)

«19 листопада» 2.

Посада охоронців

Підпис

